Na TALERZ czy do TALERZA?

Składnia rzeczownika TALERZ jest zróżnicowana: w zależności od tego, czy używamy płytkiego (albo płaskiego) TALERZA czy głębokiego TALERZA, stosujemy połącznie z przyimkiem NA lub z przyimkami DO i W. Powiemy więc i napiszemy: Wykładamy sałatkę NA TALERZ; NA TALERZU zostały ziemniaki i cała niezjedzona marchewka z groszkiem; nasyp jagód NA ten duży TALERZ ze złotym brzeżkiem; drugie danie podano NA TALERZACH odziedziczonych po prababci Marysi – za każdym razem chodzi o płytkie (płaskie) talerze; Nalewamy zupę mleczną DO TALERZA; W TALERZU pozostało jeszcze trochę rosołu, przelej go do psiej miski; zsiadłe mleko podano W wielkich TALERZACH rodem z PRL-u – za każdym razem chodzi o głębokie talerze. We frazeologizmach utrwalił się obraz dawnego, głębokiego, wiejskiego TALERZA: mówimy, że ktoś GRZEBIE (WIDELCEM) W TALERZU (a nie: na talerzu czy po talerzu), kiedy je niechętnie i bez apetytu, mówimy też, że nie będzie nam nikt ZAGLĄDAĆ DO TALERZA, kiedy nie chcemy, żeby ktoś komentował to, co jemy i w jaki sposób jemy.